

**KSIĄDZ MARIAN SAJDAK
- ZAANGAŻOWANIE W ROZWÓJ
SZKOLNICTWA NA
MADAGASKARZE**

Ksiądz Marian Sajdak, misjonarz ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy Saletynów

50 lat kapłaństwa w Zgromadzeniu Księży Misjonarzy Saletynów

48 lat pracy misyjnej na Madagaskarze w diecezji Morondava

- Ksiądz Marian Sajdak urodził się 2 stycznia 1943 r. w Nowym Wiśniczu w diecezji Tarnowskiej;
- W 1959 roku wstąpił do nowicjatu Księży Misjonarzy Saletynów. Święcenia kapłańskie otrzymał 30 marca 1968 roku z rąk ks. kardynała Karola Wojtyły w Krakowie;
- W czerwcu 1969 roku wyjechał do Francji na roczny kurs języka francuskiego;
- Rok później w czerwcu 1970 roku, przyleciał na Madagaskar;
- Pierwszy rok na wyspie spędził w Ambositra na kursie języka malgaskiego;

Miejsca pracy - placówki misyjne księdza Mariana Sajdaka

Miandrivazo – stolica
okręgu w którym od 1993 r.
pracuje ks. Marian

Belo sur Tsiribihina –
pierwsza parafia, gdzie
pracował ks. Marian

- **Lata 1971 - 1973 - wikariusz w parafii Malaimbandy;**
- **Lata 1973 – 1993 – parafia Belo sùr Tsiribihina:**
 - 1973-1975 wikary,
 - od grudnia 1975 r. proboszcz;
- aktywność duszpasterska – ewangelizacja;
- budowa i odnowienie kościołów w Belo sur Tsiribihina, Tsaraotana, Serinam, Ankirondro, Mavohatoka, Ampasimandrotse;
- budowa 3 budynków szkolnych (trzyklasowych) po przejściu cyklonu Kalasanjy w styczniu 1989;
- otwarcie szkoły podstawowej w 1975 roku (każdego roku kolejne klasy) oraz gimnazjum w 1992 roku w Belo sur Tsiribihina;
- aktywność społeczna – pomoc mieszkańcom Tsaraotana po wyjeździe z miejscowości osadnika - zarządcy francuskiego oraz pomoc po przejściu cyklonu Kalasanjy (wyposażenie rolników w niezbędny sprzęt rolniczy – pługi, wozy);
- mobilizacja miejscowej ludności oraz pomoc w oczyszczaniu kanałów nawadniających pola ryżowe po przejściu cyklonu;
- pomoc w budowie 8 domów dla biednych oraz dystrybucja 300 worków ryżu oraz leków dla potrzebujących w parafii Belo/Tsiribihina;

Miandrivazo : październik 1993 – październik 2010

- budowa 9 kościołów : czterech kamiennych w Andimaka, Ankiranomena, Dabolava, Andranomainty oraz pięciu z cegły w Manandaza, Beteva, Ankilimahaso, Mandrosohasina, Isalo, odnowienie i rozbudowa kościoła w Miandrivazo;
- budowa 7 szkół podstawowych w buszu: Andimaka, Dabolava, Ankiranomena, Bemahatazana, Ampanasana, Ankilimahaso, Mandrosohasina;
- budowa budynków szkolnych i otwarcie szkoły Saint Pierre – podstawowej, gimnazjum oraz liceum w Miandrivazo;
- od 1993 r. regularna pomoc służbie więziennej w Miandrivazo w opiece nad więźniami osadzonymi w więzieniu w Miandrivazo (jedzenie, leki):
 - cotygodniowe dostarczanie posiłków raz w tygodniu;
 - zakup leków raz do roku;
 - prowadzenie kursów alfabetyzacji i zakup książek, zeszytów, długopisów oraz zakup materiałów do prac ręcznych (tkaniny, piły) oraz dwóch maszyn do szycia;
- pomoc biednym i potrzebującym w różnych sytuacjach życiowych :
 - opłata chesnego dzieciom uczęszczających do szkół oraz zakup wyprawek szkolnych (każdego roku około 80 uczniów);
 - opłata powrotów do domu więźniom po odbyciu kary;
 - szukanie pracy lub zatrudnianie do prac na misji szukających zatrudnienia;
 - udział w akcjach charytatywnych lub społecznych organizowanych w parafii Miandrivazo przez lokalne władze samorządowe;

Ambatolahy: październik 2010 – grudzień 2013

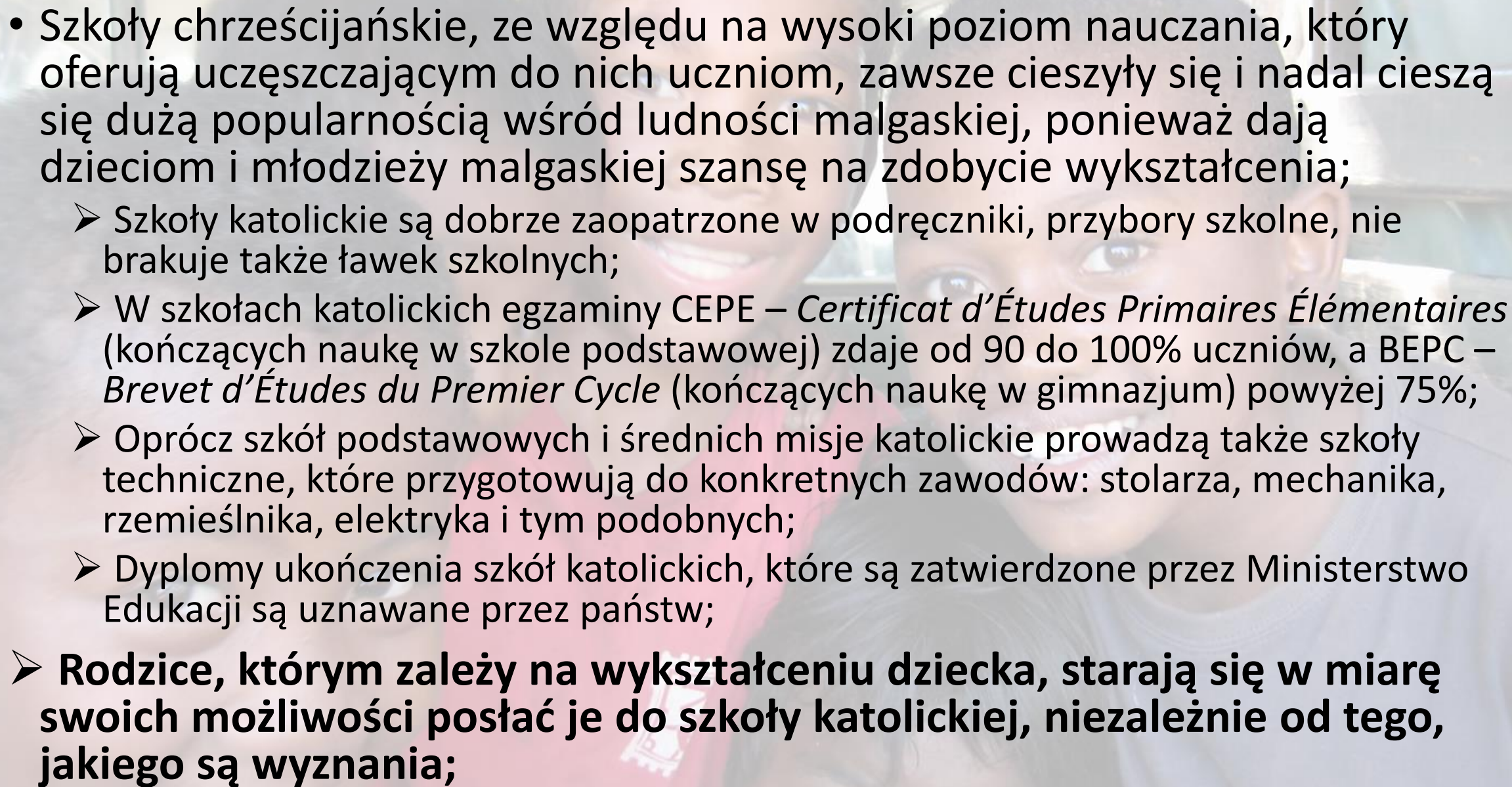
- Otwarcie dwóch szkół i budowa dwóch trzyklasowych budynków szkolnych w Antsoha i Manambina;
- Budowa liceum Sainte Anne w Ambatolahy: jeden budynek czteroklasowy oraz laboratorium i biblioteka;
- Budowa budynku szkolnego dla Liceum Saint Pierre w Miandrivazo;
- Budowa trzyklasowego budynku szkolnego i otwarcie szkoły podstawowej w Soaserana;
- Budowa dwóch kamiennych kościołów w Antsoha i Ankotrofotsy;

Dabolava: grudzień 2013 do chwili obecnej;

- Kontynuacja pomocy szkolnej dla dzieci objętych wsparciem finansowym przez rodziny w Polsce;
- Budowa trzeciego trzyklasowego budynku szkolnego dla szkoły podstawowej w Dabolava oraz czteroklasowego budynku i biblioteki dla planowanego liceum;
- Otwarcie gimnazjum w Dabolava;
- Budowa piętrowego budynku przeznaczonego na dom dla sióstr;
- Pomoc żywnościowa dwa razy w tygodniu dla więźniów, którzy nie mają pomocy ze strony rodziny wg listy sporządzanej przez dyrektora więzienia;
- Rozpoczęcie budowy kościoła – sanktuarium na Tsiafakantra oraz wydzielenie z terenu parafii Miandrivazo nowej parafii Miandrivazo/Ampanasana;

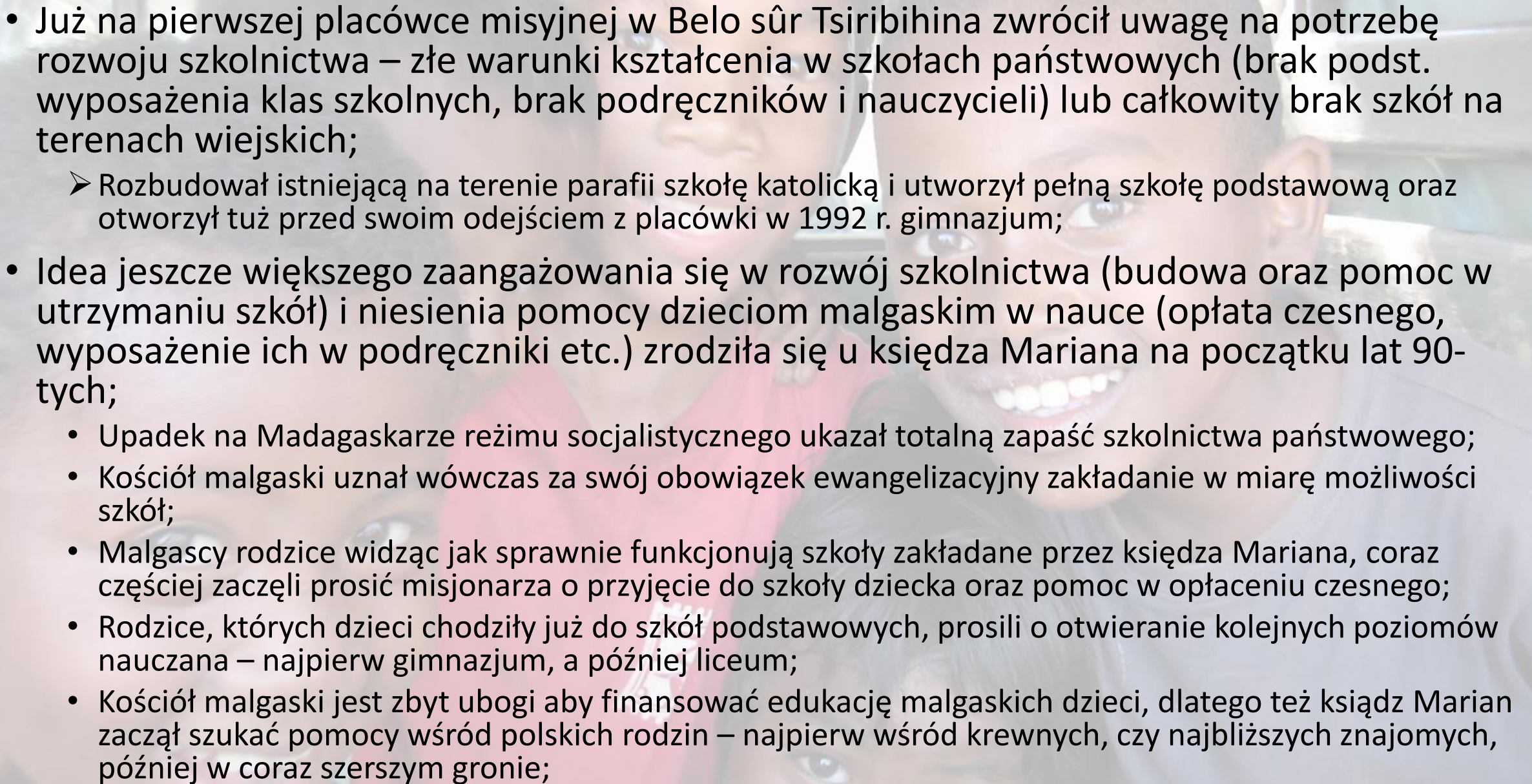
Zaangażowanie Kościoła w rozwój szkolnictwa

- Od początku swej działalności na Madagaskarze Kościół dużą uwagę przykładał do rozwoju oświaty;
 - Pierwsze szkoły zakładali misjonarze, zarówno protestanci jak i katolicy;
 - W okresie kolonizacji Kościół jako pierwszy podjął walkę o równouprawnienie w szkołach dla dzieci białych osadników i dla dzieci Malgasy;
 - W latach siedemdziesiątych Kościół stoczył zwycięską batalię o uznanie szkół wyznaniowych przez socjalistyczne władze i pomimo nieprzychylności rządu udało mu się w nich utrzymać wysoki poziom nauczania;
- Od lat 70-tych alternatywą dla nieefektywnych szkół państwowych – niska jakość kształcenia - są szkoły prywatne, a wśród nich przede wszystkim szkoły prowadzone przez Kościół katolicki oraz protestancki;

-
- Szkoły chrześcijańskie, ze względu na wysoki poziom nauczania, który oferują uczęszczającym do nich uczniom, zawsze cieszyły się i nadal cieszą się dużą popularnością wśród ludności malgaskiej, ponieważ dają dzieciom i młodzieży malgaskiej szansę na zdobycie wykształcenia;
 - Szkoły katolickie są dobrze zaopatrzone w podręczniki, przybory szkolne, nie brakuje także ławek szkolnych;
 - W szkołach katolickich egzaminy CEPE – *Certificat d'Études Primaires Élémentaires* (kończących naukę w szkole podstawowej) zdaje od 90 do 100% uczniów, a BEPC – *Brevet d'Études du Premier Cycle* (kończących naukę w gimnazjum) powyżej 75%;
 - Oprócz szkół podstawowych i średnich misje katolickie prowadzą także szkoły techniczne, które przygotowują do konkretnych zawodów: stolarza, mechanika, rzemieślnika, elektryka i tym podobnych;
 - Dyplomy ukończenia szkół katolickich, które są zatwierdzone przez Ministerstwo Edukacji są uznawane przez państw;
 - **Rodzice, którym zależy na wykształceniu dziecka, starają się w miarę swoich możliwości posłać je do szkoły katolickiej, niezależnie od tego, jakiego są wyznania;**

Zaangażowanie księdza Mariana Sajdaka w
rozwój szkolnictwa

-
- Już na pierwszej placówce misyjnej w Belo sôr Tsiribihina zwrócił uwagę na potrzebę rozwoju szkolnictwa – złe warunki kształcenia w szkołach państwowych (brak podst. wyposażenia klas szkolnych, brak podręczników i nauczycieli) lub całkowity brak szkół na terenach wiejskich;
 - Rozbudował istniejącą na terenie parafii szkołę katolicką i utworzył pełną szkołę podstawową oraz otworzył tuż przed swoim odejściem z placówki w 1992 r. gimnazjum;
 - Idea jeszcze większego zaangażowania się w rozwój szkolnictwa (budowa oraz pomoc w utrzymaniu szkół) i niesienia pomocy dzieciom malgaskim w nauce (opłata czesnego, wyposażenie ich w podręczniki etc.) zrodziła się u księdza Mariana na początku lat 90-tych;
 - Upadek na Madagaskarze reżimu socjalistycznego ukazał totalną zapaść szkolnictwa państwowego;
 - Kościół malgaski uznał wówczas za swój obowiązek ewangelizacyjny zakładanie w miarę możliwości szkół;
 - Malgascy rodzice widząc jak sprawnie funkcjonują szkoły zakładane przez księdza Mariana, coraz częściej zaczęli prosić misjonarza o przyjęcie do szkoły dziecka oraz pomoc w opłaceniu czesnego;
 - Rodzice, których dzieci chodziły już do szkół podstawowych, prosili o otwieranie kolejnych poziomów nauczania – najpierw gimnazjum, a później liceum;
 - Kościół malgaski jest zbyt ubogi aby finansować edukację malgaskich dzieci, dlatego też ksiądz Marian zaczął szukać pomocy wśród polskich rodzin – najpierw wśród krewnych, czy najbliższych znajomych, później w coraz szerszym gronie;

Zespół szkół St. Pierre (Świętego Piotra) w Miandrivazo

W 1993 r. gdy ks. Marian rozpoczął pracę w Miandrivazo istniała tam pełna szkoła podstawowa prowadzona przez pracujące na misji zgromadzenie zakonne sióstr Jeanne Delanoue;

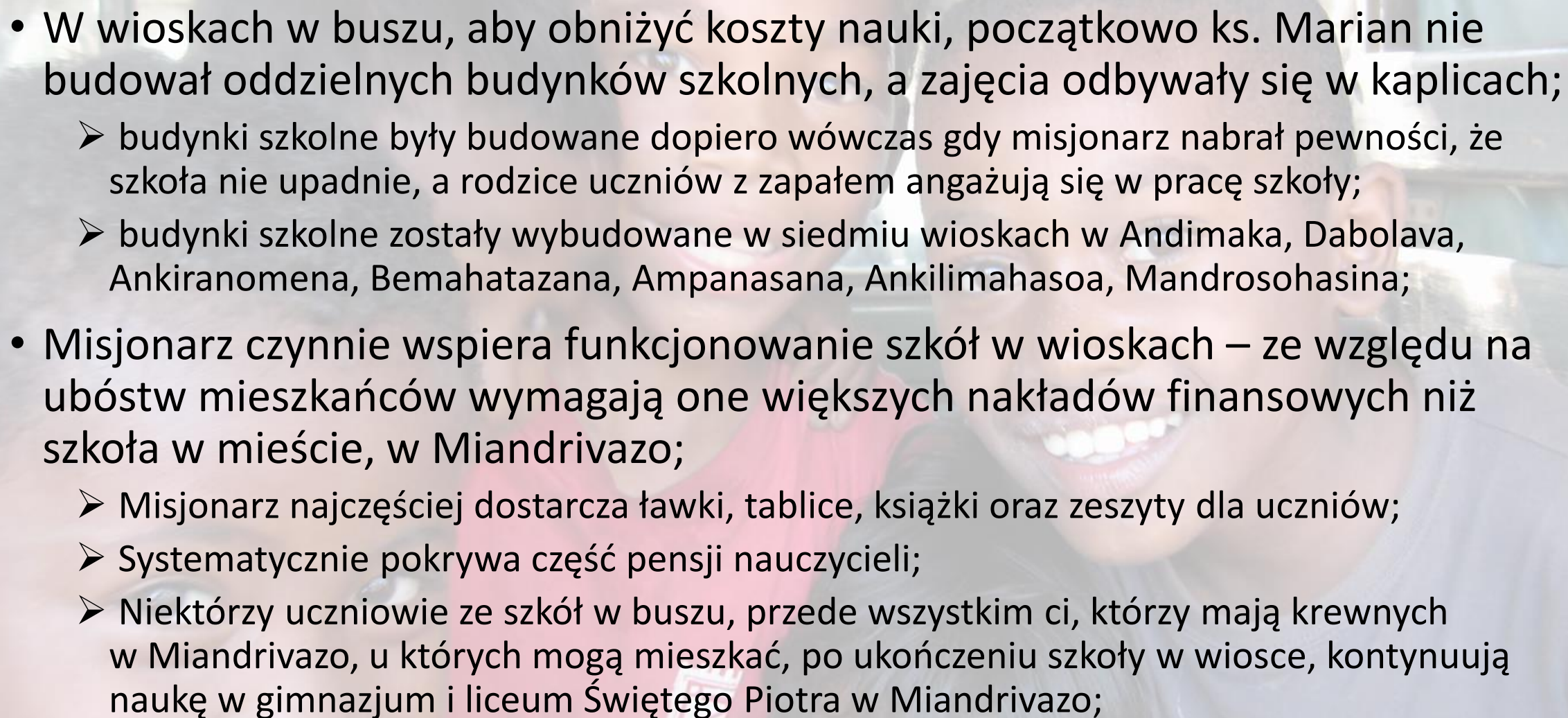
- W roku 1996 w szkole katolickiej uczyło się 280 dzieci;
- Rodzice zaczęli nalegać, aby siostry otworzyły gimnazjum - niestety, istniejące budynki szkolne były za małe, aby pomieścić kolejne sale dla uczniów, a na budowę nowego budynku szkolnego brakowało środków finansowych - siostry i pracujący już wówczas w parafii ksiądz Marian zwrócili się o pomoc do FID (*Fond d'Intervention pour le Développement*) instytucji pozarządowej działającej na rzecz rozwoju Madagaskaru;
 - po otrzymaniu pozytywnej odpowiedzi, pod nadzorem kapłana, został postawiony nowy budynek szkolny. Po ukończeniu prac, we wrześniu 1998 roku została otwarta pierwsza klasa gimnazjum. Trzy lata później, we wrześniu 2001 roku siostry otworzyły ostatnią, czwartą klasę gimnazjum, co było równoznaczne z powstaniem pełnego gimnazjum;
- W roku szkolnym 2004/2005 w szkole Świętego Piotra uczyło się 658 uczniów – 89 uczęszcza do przedszkola, 406 do szkoły podstawowej i 163 do gimnazjum. Wszystkie klasy podstawowe są paralelne. 2/3 uczniów uczęszczających do szkoły jest katolikami, natomiast 1/3 jest wyznania protestanckiego;
- W kolejnych latach rozpoczęła się budowa liceum, które zostało otwarte we wrześniu 2009 r.;
- Obecnie do Zespołu Szkół Świętego Piotra uczęszcza około 1000 dzieci;

Dylematy - trudności w prowadzeniu szkół katolickich;

- Podstawowym dylematem, przed którym stoją dyrektorzy szkół katolickich w parafii Miandrivazo jest wysokość chesnego pobieranego od uczniów;
 - Większość rodziców ma duże problemy z opłaceniem nauki dzieci – tylko około 5% uczniów pochodzi z rodzin zamożnych (dzieci przedstawicieli miejscowych władz państwowych), 60% z rodzin średnio zamożnych (niżsi urzędnicy państwowi, drobni rzemieślnicy, kupcy) natomiast pozostałe 30-40% dzieci pochodzi z ubogich rodzin rolniczych lub też z rodzin bezrolnych chłopów;
 - Szkoła nie może zrezygnować z opłat za naukę, ponieważ jest to jej podstawowe źródło utrzymania (opłata pensji nauczycieli, remonty etc.). Większość nauczycieli jest osobami świeckimi, którym trzeba zapewnić godziwe pensje pozwalające im na utrzymanie rodzin;
- Misja, żeby umożliwić naukę wszystkim chętnym niezależnie od ich stanu posiadania oraz aby szkoła nie stała się szkołą elitarną, dostępną tylko dla najbogatszych przedstawicieli parafii, stara się utrzymywać wysokość chesnego na jak najniższym poziomie. Ponadto, aby zapewnić dzieciom jak najlepsze warunki do nauki:
 - w okresie przednówka, kiedy panuje głód w okręgu, szkoła codziennie organizuje posiłki dla dzieci z najuboższych rodzin – wcześniej w szkole zdarzały się przypadki, że podczas zajęć dzieci mdlały z głodu;
 - misjonarz każdego roku w całości pokrywa opłaty za naukę około 60 dzieci z najuboższych rodzin, opłaca im chesne oraz zaopatruje je w zeszyty, książki, długopisy, a często i w pożywienie przez cały rok;
 - remonty szkoły, wyposażanie klas szkolnych są prowadzone przy wsparciu finansowym ze strony misjonarza;
- Ponadto szkoła ma trudności w zatrudnieniu wykwalifikowanych nauczycieli - w szkole oprócz sióstr zajęcia prowadzą świeccy nauczyciele;
 - Na całym Madagaskarze jest niedobór wykwalifikowanych nauczycieli - znalezienie chętnych pedagogów do pracy w szkole katolickiej nie jest łatwe. Niewielu jest chętnych, ponieważ szkoła zapewnia wynagrodzenie na takim samym poziomie jak państwowe placówki, a pracy jest znacznie więcej - dzieci, w przeciwieństwie do szkół państwowych, uczą się tu w pełnym wymiarze godzin, a praca nauczycieli jest cały czas kontrolowana przez misję;

Szkoły „w buszu”

- Oprócz szkoły Świętego Piotra w Miandrivazo ksiądz Marian otwiera również szkoły w wioskach położonych w buszu, aby umożliwić naukę dzieciom z oddalonych od Miandrivazo wiosek;
- W roku 1994 misjonarz otworzył siedem szkół podstawowych w wioskach: Bemahatazana, Ankiranomena, Andimaka, Soahazo, Antanimainty, Andromay i Antsapandrano, a w 2000 r. w Mandrosohasina;
 - Szkoły były otwierane w tych wioskach, w których rodzice wystąpili z prośbą o ich otwarcie. Podjęcie decyzji o założeniu szkół poprzedzone było wywiadami środowiskowymi przeprowadzonymi przez kapłana w wioskach, w celu ustalenia ile dzieci w danej miejscowości jest w wieku szkolnym, oraz ile z nich ewentualnie uczyłoby się w otwartej szkole katolickiej;
 - Większość dzieci chce się uczyć, niestety, nie wszyscy rodzice podzielają ich zapał i chęci. W wioskach, w których jest zbyt mało rodziców deklarujących pragnienia posłania dziecka do szkoły oraz w których rodzice nie wyrażają chęci na angażowanie się w pracę przy szkole oraz w jej częściowe finansowanie kapłan, pomimo zapału dzieci, rezygnuje z otwarcia szkoły;
- Niestety, prowadzenie szkół w pewnej odległości od „głównej” siedziby misji nie jest łatwe;
 - Cztery szkoły, w Soahazo, Antanimainty, Andromay i Antsapandrano, po kilku latach zostały zamknięte;
 - ✓ Szkoła w Soahazo została zamknięta w 1996 roku po tym jak po dwukrotnym napadzie na wioskę złodziei była tzw. dahaloo nauczyciel opuścił placówkę;
 - ✓ Szkoły w Andromay i Antanimainty zostały zamknięte, pierwsza z nich w 1998 roku druga dwa lata później, z powodu braku porozumienia między rodzicami dziećmi co do wysokości opłat poszczególnych z nich za naukę dzieci. Do zamknięcia obu szkół przyczyniła się również rezygnacja z pracy nauczycieli, z powodu zbyt niskich ich zdaniem zarobków;
 - ✓ Natomiast szkoła w Antsapandrano przestała istnieć wraz z otwarciem szkoły katolickiej w pobliskiej Andimaka. Część uczniów z Antsapandrano przeniosło się do nowej placówki;
- Szkoły w Ankiranomena, Andimaka oraz w Mandrosohasina funkcjonują do dnia dzisiejszego i są pełnymi szkołami podstawowymi, w których uczy się od 150 do 200 dzieci;
- W kolejnych latach ks. Marian wybudował kolejne szkoły podstawowe w wioskach Ankilimahasoa oraz w Dabolava;

-
- W wioskach w buszu, aby obniżyć koszty nauki, początkowo ks. Marian nie budował oddzielnych budynków szkolnych, a zajęcia odbywały się w kaplicach;
 - budynki szkolne były budowane dopiero wówczas gdy misjonarz nabrał pewności, że szkoła nie upadnie, a rodzice uczniów z zapałem angażują się w pracę szkoły;
 - budynki szkolne zostały wybudowane w siedmiu wioskach w Andimaka, Dabolava, Ankiranomena, Bemahatazana, Ampanasana, Ankilimahasoana, Mandrosohasina;
 - Misjonarz czynnie wspiera funkcjonowanie szkół w wioskach – ze względu na ubóstwo mieszkańców wymagają one większych nakładów finansowych niż szkoła w mieście, w Miandrivazo;
 - Misjonarz najczęściej dostarcza ławki, tablice, książki oraz zeszyty dla uczniów;
 - Systematycznie pokrywa część pensji nauczycieli;
 - Niektórzy uczniowie ze szkół w buszu, przede wszystkim ci, którzy mają krewnych w Miandrivazo, u których mogą mieszkać, po ukończeniu szkoły w wiosce, kontynuują naukę w gimnazjum i liceum Świętego Piotra w Miandrivazo;

Rozwój parafii Miandrivazo

- Liczba chrześcijan w ogromnej parafii Miandrivazo (oprócz centralnego kościoła parafialnego w mieście parafia obejmowała około 35 kościołów dojazdowych w buszu) systematycznie wzrasta;
 - Obszar parafii Miandrivazo to około 7400 km². Na terenie parafii w 2000 r. mieszkało około 65000 osób, w tym 7560 katolików, co stanowiło 11,6% ogółu mieszkańców.
- W roku 2010 parafia Miandrivazo została podzielona na trzy mniejsze parafie: Miandrivazo, Ampanasna i Dabolava;
- W konsekwencji ksiądz Marian, po prawie dwudziestu latach pracy w Miandrivazo, w 2010 roku został przeniesiony do nowo powstałej parafii w Ambatolahy;
 - W ciągu krótkiego okresu pracy w tej parafii (2010-2013) widząc potrzeby miejscowej ludności – młodzieży oraz rodziców dzieci w wieku szkolnym wybudował budynek Liceum w Ambatolahy i otworzył trzy szkoły w busie;
- Po kolejnym urlopie w Polsce w 2013 roku, ks. Marian został przeniesiony do pracy w parafii w Dabolava, która została wydzielona z północnej części parafii Miandrivazo;
- Pomimo, że ks. Marian został przeniesiony na inną parafię, nadal otacza opieką finansową szkoły oraz uczących się w nich uczniów na terenie parafii Miandrivazo;

Parafia Dabolava – obecna placówka

- W Dabolava od września 2006 roku działa pełna szkoła podstawowa wybudowana i sponsorowana przez księdza Mariana;
 - od 2009 roku prowadzenie szkoły zostało powierzone malgaskim siostrą zakonnym, jednak środki na rozbudowę szkoły oraz opłatę nauki najbiedniejszym dzieciom nadal pochodzą od ks. Mariana;
 - liczba chętnych do nauki dzieci w Dabolava cały czas rośnie, dlatego też ks. Marian rozbudował o kolejne budynki szkołę podstawową oraz za namową rodziców i uczniów wybudował i otworzył gimnazjum oraz liceum;
 - obecnie początkowo mała trzyklasowa szkoła podstawowa rozrosła się, podobnie jak w Miandrivazo, do Zespołu Szkół obejmującego pełną szkołę podstawową, gimnazjum oraz liceum;
- Obecnie ksiądz Marian chce rozbudować istniejącą już od 1994 roku szkołę podstawową w Andimaka;
 - początkowo dzieci, tak jak w innych „szkołach w buszu” uczyły się w kaplicy, obecnie jest już tam wybudowany jeden budynek szkoły podstawowej, a w trakcie wstępnej realizacji jest budowa kolejnych budynków szkolnych aby umożliwić naukę wszystkim chętnym dzieciom;

Dlaczego zaangażowanie w rozwój szkolnictwa?

- Zaangażowanie w rozwój szkolnictwa nie jest przypadkowym wyborem księdza Mariana. Szkoły wyznaniowe doskonale łączą w sobie podstawowe zadania, przed którymi stoi każdy misjonarz – duszpasterstwo, głoszenie Słowa niechrześcijanom oraz pomoc w rozwoju miejscowej ludności;
- W szkołach prowadzonych przez misję obok przekazywania wiedzy wynikającej z programów nauczania oraz edukacji religijnej istotną rolę pełni świadectwo życia kapłana oraz sióstr i świeckich pracujących w szkołach;
 - Młody człowiek widząc zaangażowanie nauczycieli, ich troskę o los powierzonych im osób czuje się dowartościowany i otoczony miłością. To sprawia, że staje się otwarty i gotowy do przyjęcia Ewangelii, a z czasem i chrztu;

- Obok ewangelizacji ważnym zadaniem szkół jest rozwój oświaty oraz walka z analfabetyzmem w okręgu;
 - na Madagaskarze, szkolnictwo państwowe stoi na bardzo niskim poziomie - szkoły katolickie prowadzone przez księdza Mariana w okręgu Miandrivazo są tak naprawdę jedynymi placówkami, gdzie dziecko może zdobyć podstawowe wykształcenie – nauczyć się czytać i pisać;
 - oprócz podstawowych przedmiotów (języka, matematyki, geografii, etc.) dzieci uczą się także drobnych prac ręcznych, szycia, haftowania, które mogą się im przydać w codziennym życiu;
 - dzięki nauce młody człowiek ma szansę na zdobycie w przyszłości konkretnego zawodu;
 - dzięki edukacji młodzi ludzie są nie tylko odbiorcami działań na rzecz rozwoju miejscowego społeczeństwa ale stają się przede wszystkim jego aktorami;
- Prowadzenie szkół nie jest łatwym zadaniem. Łączy się z kosztami finansowymi - budową budynków, zatrudnieniem nauczycieli, kompletowaniem podręczników, a czasami także z przełamywaniem niechęci miejscowych ludzi. Jednak wyzwanie to warte jest podjęcia wysiłku. Szkolnictwo nie jest pomocą doraźną, chwilową lecz w sposób systematyczny służy mieszkańcom parafii;
- Wykształcenie młodych ludzi jest w przyszłości szansą na rozwój okręgu;

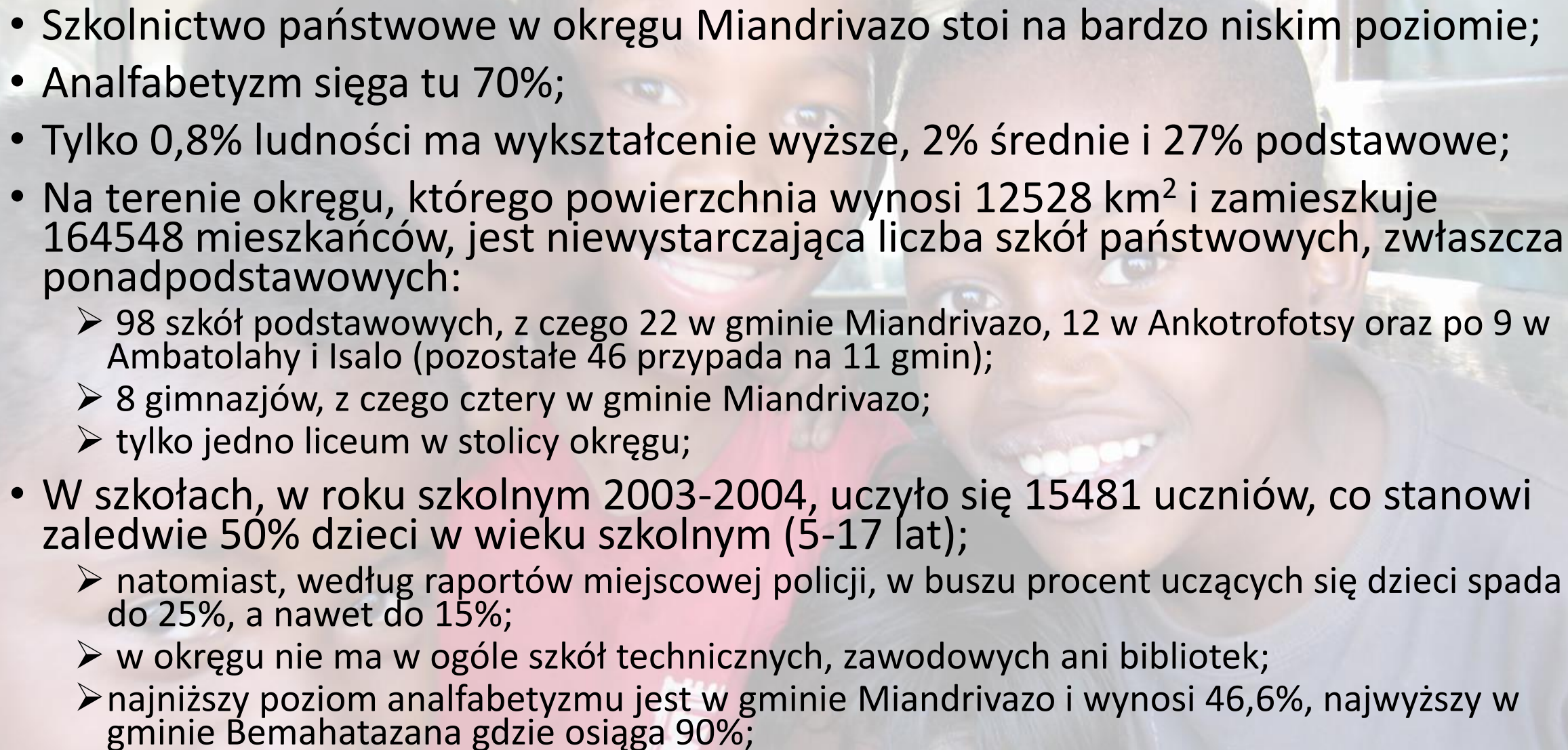

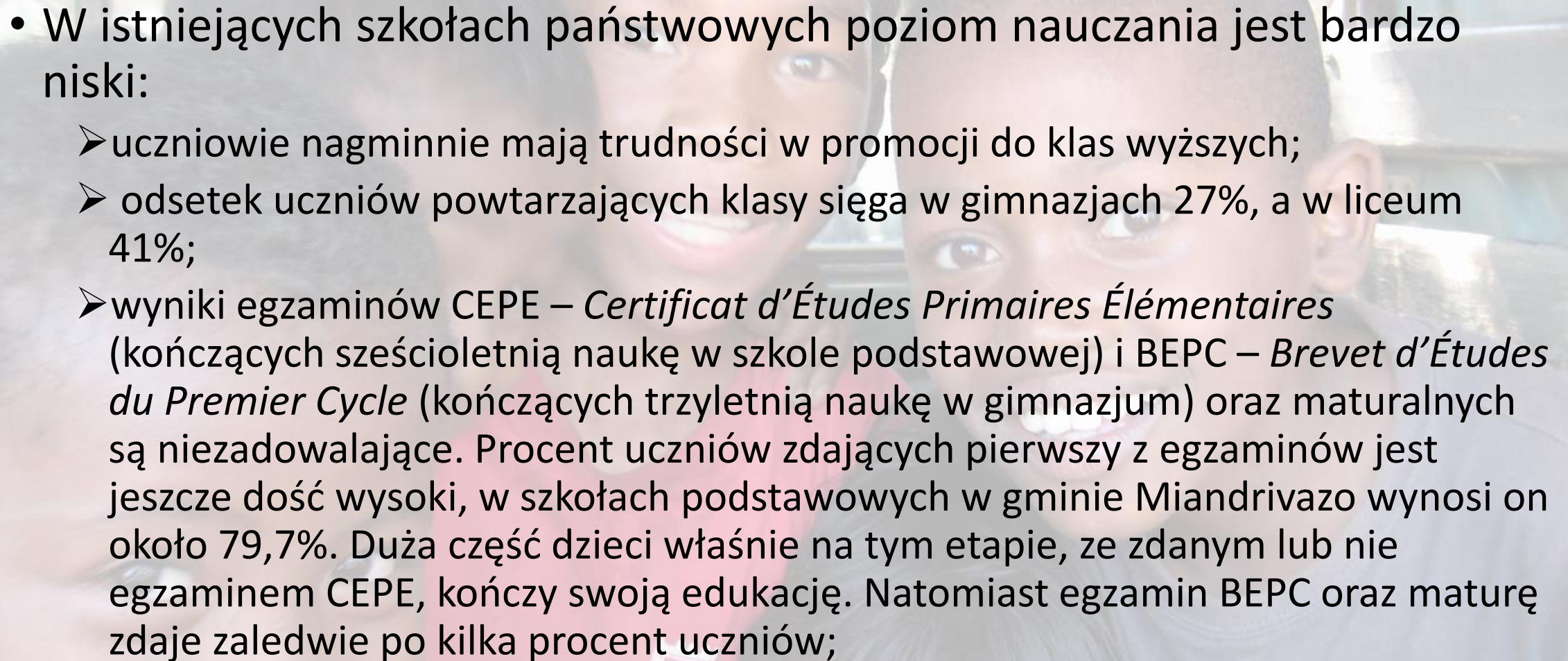
Zaangażowanie księdza Mariana w rozwój lokalnej społeczności zostało dostrzeżone również przez władze państwowe:

- w 2009 r. otrzymał od Prezydenta Republiki Malgaskiej tytuł Kawalera Orderu Narodowego w podziękowaniu za zasługi na polu edukacji na Madagaskarze;
- w maju 2018 r. decyzją prezydenta Andrzeja Dudy odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej;

Stan oświaty państwowej w okręgu Miandrivazo

- Parafia Miandrivazo leży na terenie okręgu Miandrivazo, którego zajmuje środkową część, to jest 8 gmin: Ampanihy, Ankotrofotsy, Anosimena, Bemahatazana, Dabolava, Isalo, Manandaza oraz gminę Miandrivazo, w której znajduje się centrum parafii;
 - Gmina Dabolava od 2013 r. oddzieliła się i stała się samodzielną parafią. Dabolava leży w odległości 30 km od Miandrivazo;
- Dystrykt Miandrivazo złożony z 16 gmin wiejskich położony jest w środkowo-zachodniej części Madagaskaru, w północnej części regionu Menabe. Jego powierzchnia wynosi 12 196 km². Według szacunków lokalnych władz w 2014 r. okręg zamieszkiwało 187 376 mieszkańców co dawało średnią gęstość zaludnienia 15,36 osób na km²;
- Miasto Miandrivazo jest największym ośrodkiem miejskim w promieniu ponad 150 km. Niestety brak dokładnych danych odnośnie liczby jego mieszkańców. Cała gmina Miandrivazo o powierzchni około 500 km², w skład której wchodzi miasto oraz kilka pobliskich wiosek, liczy wg danych z 2014 r. 27 488 mieszkańców. Szacuje się, że około $\frac{3}{4}$ mieszkańców gminy mieszka w samym mieście;
- W Miandrivazo, jako stolicy dystryktu, znajdują się wszystkie ważniejsze organy administracji państwowej, jednostka wojskowa, więzienie, jedyny szpital w całym dystrykcie oraz kilka szkół;
 - Miandrivazo jako jedyna miejscowość w okręgu jest zelektryfikowana i przez całą dobę ma prąd;
 - Miasto z racji swojego położenia nad rzeką Mahajilo oraz przy drodze krajowej nr 34, w połowie drogi pomiędzy dużymi ośrodkami miejskimi Antsirabe, miastem położonym na Płaskowyżu Centralnym, a Morondava, miastem położonym na wybrzeżu jest ważnym punktem komunikacyjnym oraz stanowi dogodny punkt przystanku dla podróżnych i kierowców.

-
- A background image showing a group of smiling children, likely students, in a classroom setting. The children are of various ethnicities and are looking towards the camera with bright, happy expressions. The image is slightly faded to allow the text to be read clearly.
- Szkolnictwo państwowe w okręgu Miandrivazo stoi na bardzo niskim poziomie;
 - Analfabetyzm sięga tu 70%;
 - Tylko 0,8% ludności ma wykształcenie wyższe, 2% średnie i 27% podstawowe;
 - Na terenie okręgu, którego powierzchnia wynosi 12528 km² i zamieszkuje 164548 mieszkańców, jest niewystarczająca liczba szkół państwowych, zwłaszcza ponadpodstawowych:
 - 98 szkół podstawowych, z czego 22 w gminie Miandrivazo, 12 w Ankotrofotsy oraz po 9 w Ambatolahy i Isalo (pozostałe 46 przypadają na 11 gmin);
 - 8 gimnazjów, z czego cztery w gminie Miandrivazo;
 - tylko jedno liceum w stolicy okręgu;
 - W szkołach, w roku szkolnym 2003-2004, uczyło się 15481 uczniów, co stanowi zaledwie 50% dzieci w wieku szkolnym (5-17 lat);
 - natomiast, według raportów miejscowej policji, w buszu procent uczących się dzieci spada do 25%, a nawet do 15%;
 - w okręgu nie ma w ogóle szkół technicznych, zawodowych ani bibliotek;
 - najniższy poziom analfabetyzmu jest w gminie Miandrivazo i wynosi 46,6%, najwyższy w gminie Bemahatazana gdzie osiąga 90%;

-
- W istniejących szkołach państwowych poziom nauczania jest bardzo niski:
 - uczniowie nagminnie mają trudności w promocji do klas wyższych;
 - odsetek uczniów powtarzających klasy sięga w gimnazjach 27%, a w liceum 41%;
 - wyniki egzaminów CEPE – *Certificat d'Études Primaires Élémentaires* (kończących sześćioletnią naukę w szkole podstawowej) i BEPC – *Brevet d'Études du Premier Cycle* (kończących trzyletnią naukę w gimnazjum) oraz maturalnych są niezadowalające. Procent uczniów zdających pierwszy z egzaminów jest jeszcze dość wysoki, w szkołach podstawowych w gminie Miandrivazo wynosi on około 79,7%. Duża część dzieci właśnie na tym etapie, ze zdanym lub nie egzaminem CEPE, kończy swoją edukację. Natomiast egzamin BEPC oraz maturę zdaje zaledwie po kilka procent uczniów;

- Przyczyn niskiego rozwoju oświaty w okręgu Miandrivazo, podobnie jak na całym Madagaskarze jest wiele:
 - powszechne ubóstwo Malgaszy oraz tradycyjna mentalność mieszkańców wsi;
 - ✓ Wielu rodziców nie stać na pokrycie kosztów związanych z zapisem dziecka do szkoły – opłacenie wpisowego, zakup podręczników. Jeżeli mają kilkoro dzieci w wieku szkolnym, do szkoły wysyłają tylko jedno z nich, najczęściej chłopca. Niestety, wielu rodziców z wiosek nie posyła dzieci do szkoły, ponieważ według ich przekonania edukacja nie przyniesie im żadnych korzyści. Wolą, aby ich dzieci uczyły się praktycznych zajęć, takich jak praca na roli, gotowanie, dogładanie bydła, dzięki którym będą mogły im pomagać w codziennej pracy;
 - uwarunkowania geograficzne i klimatyczne regionu;
 - ✓ czynnikiem, który zniechęca rodziców do posyłania dzieci do szkół jest brak komunikacji i dróg między wioskami. Dzieci niejednokrotnie muszą pokonać do najbliższej szkoły kilka, a nawet kilkanaście kilometrów na nogach. W sezonie suchym nie stanowi to większego utrudnienia, ale w sezonie deszczowym, kiedy rzeki tworzą ogromne rozlewiska, często staje się to niemożliwe i niebezpieczne. Brak komunikacji na terenie okręgu jest również przyczyną kończenia przez dzieci edukacji na poziomie podstawowym;
 - błędna polityka oświatowa państwa, niskie dotacje na edukację oraz uwarunkowania historyczne;
 - ✓ przyczyną niskiego poziomu nauczania w istniejących szkołach państwowych jest brak profesjonalnej kadry nauczycielskiej, a także katastrofalny stan większości budynków szkolnych oraz niekompletne ich wyposażenie;

- Kadra pedagogiczna:

- w szkołach podstawowych na jednego nauczyciela przypada 53 uczniów, w gimnazjach 39, a w jedynym liceum w Miandrivazo na 103 uczniów pracuje zaledwie 10 nauczycieli;
- w buszu sytuacja wygląda jeszcze gorzej, nauczyciele bowiem rzadko decydują się na pracę w wioskach oddalonych od miast. Perspektywa pokonywania kilkunastu kilometrów na nogach po zaopatrzenie i odebranie pensji, zniechęca ich do uczenia w buszu. Większość z nich boi się także napadających na wioski zbrojnych band *dahalo*;
- nauczyciele, którzy podjęli się już pracy w buszu rzadko wykonują swój zawód sumiennie. Na naukę w szkole poświęcają najwyżej dwie, trzy godziny dziennie, ponieważ większość czasu spędzają na uprawie pola lub handlu, aby w ten sposób zwiększyć swoje niskie zarobki;
- pracy pedagogów w okręgu praktycznie nikt nie kontroluje, bowiem brakuje wykwalifikowanych urzędników;

- Stan budynków szkolnych jest katastrofalny;

- od wielu lat, pomimo przejścia cyklonów, które naruszyły konstrukcję budynków szkolnych, część z nich jest nie remontowana;
- dzieci uczą się w szkołach z dziurawymi dachami, często w jednej sali pracują dwie różne klasy, ponieważ brakuje sal;
- ze względu na brak sal uczniowie uczą się w niepełnym wymiarze godzin;
- budynki w najgorszym stanie są zamykane, jednak na ich miejsce nie powstają nowe;
- w szkołach nagminnie brakuje ławek, uczniowie uczą się zatem na ziemi;
- w większości szkół nie ma wystarczającej liczby podręczników

Ks. Marian Sajdak urodził się 2.01.1943 r. w Nowym Wiśniczu. W 1959 r. wstąpił do nowicjatu Księża Misjonarzy Saletynów. Święcenia kapłańskie otrzymał 30.03.1968 r. z rąk Kardynała Karola Wojtyły. W czerwcu 1969 r. wyjechał do Francji na kurs języka francuskiego, a rok później wyleciał na Madagaskar. Pierwszy rok na wyspie spędził w Ambositra na kursie języka malgaskiego. W latach 1971 – 1974 pracował jako wikary w parafii Malaimbandy.

Otrzymane odznaczenia:

- w 2009 r. otrzymał od Prezydenta Republiki Malgaskiej tytuł Kawalera Orderu Narodowego w podziękowaniu za zasługi na polu edukacji na Madagaskarze;
- w maju 2018 r. otrzymał z rąk prezydenta RP Andrzeja Dudy medal.....;

50 lat
kapłaństwa

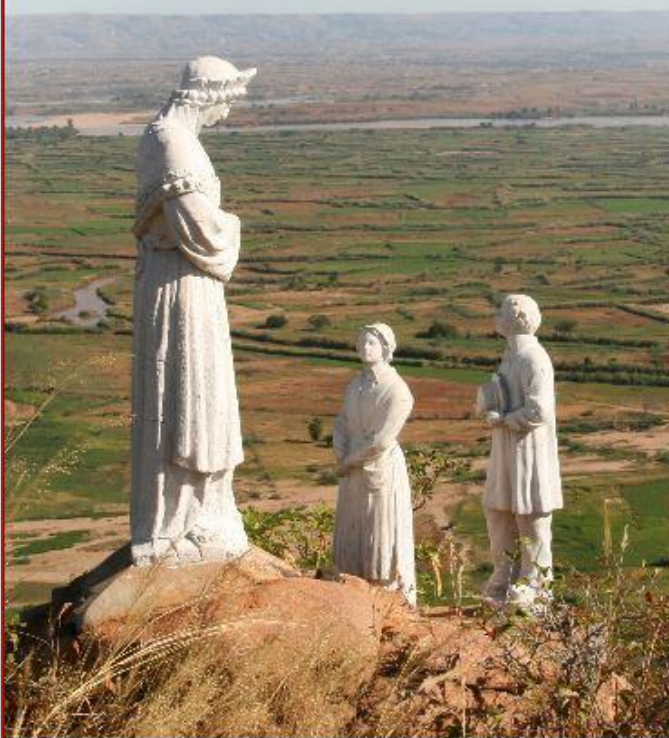
w Zgromadzeniu Księża Misjonarzy Saletynów;

48 lat pracy misyjnej

na Madagaskarze
w diecezji Morondava

*ks. Marian
Sajdak*

1968-2018

Belo sur Tsiribihina:

X. 1974 – X. 1993 r.

- budowa i odnowienie 6 kościołów, w tym kościoła parafialnego;
- budowa 3 budynków szkolnych zniszczonych po przejściu cyklonu;
- otwarcie i finansowanie pełnej szkoły podstawowej oraz gimnazjum;

Madagaskar

Miandrivazo

X. 1993 – X. 2010 r.

- budowa 9 kościołów w buszu oraz rozbudowa kościoła parafialnego;
- budowa 7 szkół podstawowych w buszu;
- budowa budynków szkolnych oraz otwarcie Zespołu Szkół Świętego Piotra – szkoły podstawowej, gimnazjum oraz liceum;
- od 1993 r. systematyczna opieka nad więźniami osadzonymi w miejscowym więzieniu;
- opłata czesnego oraz zakup wyprawek szkolnych (każdego roku pomoc uzyskuje około 80 uczniów);

Ambatolahy

X. 2010 – XII. 2013 r.

- budowa 2 kościołów w buszu;
- budowa 3 szkół podstawowych w buszu;
- budowa i otwarcie liceum Świętej Anny w Ambatolahy;

Dabolava

XII. 2013 do chwili obecnej

- rozbudowa szkoły podstawowej w Dabolava;
- budowa i otwarcie gimnazjum oraz liceum w Dabolava;
- wybudowanie piętrowego domu dla sióstr;
- budowa sanktuarium Saletyńskiego na górze Tsiafakantra w Miandrivazo (w trakcie);
- kontynuacja pomocy szkolnej dla dzieci objętych wsparciem finansowym przez rodziny w Polsce;
- kontynuacja pomocy dla więźniów.

